

Міністерство культури та інформаційної політики України
Закарпатська академія мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчальної роботи
Бокшан А.М.

"29" *серпня* 2020 року

СИЛЛАБУС

ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність/ Освітня програма	022 Дизайн / ОПП «Дизайн» 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / ОПП «Живопис»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Рік викладання / семестр	2020-2021 / I семестр
Обсяг дисципліни (кредити/години)	3 ЄКТС / 90 годин з них: лекції – 20 год. практичні заняття – 4 год. самостійна робота – 66 год.
Мова викладання	Українська
Форма контролю	Екзамен
Викладач	Іваньо Юрій Юрійович, кандидат педагогічних наук
e-mail	ivanio.yurizam@gmail.com
Інформація про консультації	Очне / Онлайн (за потреби)

АНОТАЦІЯ

Мета навчальної дисципліни. Метою предмета є розвиток самостійного педагогічного мислення у спеціалістів, підготовка до майбутньої праці і передачі іншим своїх знань, вмінь і навичок. Дисципліна допоможе при потребі змінити вид діяльності, проходячи періодичну підготовку, перепідготовку, чи підвищення кваліфікації кадрів.

Завдання навчальної дисципліни. Головне завдання предмета є допомогти студентам у самостійній роботі над педагогічними проблемами, у підвищенні рівня їх педагогічної майстерності, формування цілісної картини світу (наукового світогляду), у підготовці їх до життя у суспільстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Механізми і закономірності засвоєння особистістю соціокультурного досвіду, особливостей його структурування, збереження в індивідуальній свідомості та використання у різних ситуаціях.
2. Механізми і закономірності впливу навчання та виховання на інтелектуальний та особистісний розвиток людини.
3. Зв'язок між рівнем інтелектуального та особистісного розвитку людини і формами, методами навчання та виховання.
4. Вивчення засад педагогічної діяльності.
5. Сутність і особливості реформування вищої школи в Україні.
6. Сучасні наукові технології, що застосовуються в системі вищої освіти.

вміти:

1. Давати педагогічну характеристику особистості й колективу.
2. На основі одержаних знань будувати свою роботу з людьми.
3. Здійснювати педагогічний аналіз поведінки і діяльності людини, аналізувати, оцінювати навчальні заняття й виховні заходи.
4. Розбиратися в технології передачі знань, застосовувати багатоманітний арсенал шляхів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів.
5. Підготувати й провести публічний виступ, план-конспект заняття, оформити результати пошукової діяльності у вигляді статті, повідомлення.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи та історії вищої освіти.

Тема 1. Вступ. Педагогіка вищої школи в структурі і педагогічних наук. Її предмет і завдання. Перші школи та університети. Особливості університетів та університетської освіти. Особливості унітарної та бінарної систем вищої освіти. Парадигми університетської освіти.

Тема 2. Зародження і розвиток вищої школи в Україні. Принципи побудови і структура системи вищої освіти в Україні. Перспективи розвитку сучасної вищої школи в Україні. Вища освіта України і Болонський процес. Вища мистецька освіта.

Змістовий модуль 2. Основи дидактики вищої школи.

Тема 3. Дидактика як галузь педагогіки. Категорії та основні принципи дидактики вищої школи. Об'єкт і завдання дидактики. Принципи навчання. Специфіка принципів і навчання у вищій школі. Структура та особливості навчального процесу у вищій школі. Показники якості і навчання у вищій школі.

Тема 4. Державні стандарти освіти та їх функції. Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищому навчальному закладі. Навчальна книга в структурі і професійної підготовки: зміст, функції та критерії якості.

Змістовий модуль 3. Технології та методи навчання у сучасній вищій школі

Тема 5. Визначення категорії "технологія навчання". Технологія та методика навчання. Зміст та структура освітньої технології. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз. Дидактичні можливості нових інформаційних технологій. Критерії ефективності технологій навчання. Педагогічна техніка.

Тема 6. Традиційні форми та методи навчання у вищій школі. Технологія і техніка підготовки лекцій, семінарських; практичних занять. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.

Тема 7. Педагогічний контроль у вищих навчальних закладах та основні форми його здійснення. Методи і форми самостійної роботи у вищих навч. закладах. Курсові і дипломні роботи.

Тема 8. Інноваційні технології та методи навчання. Поняття педагогічної інновації. Кредитно-модульна і модульно рейтингова технології навчання як педагогічні інновації. Психолого-педагогічна сутність інтерактивних методів навчання. Вибір дидактичних методів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Вступ. Педагогіка вищої школи в структурі і педагогічних наук	2		
Тема 2. Зародження і розвиток вищої школи в Україні.	2		
Разом за змістовим модулем 1	4		
Змістовий модуль 2.			
Тема 3. Дидактика як галузь педагогіки.	2		
Тема 4. Державні стандарти освіти та їх функції.	4		
Разом за змістовим модулем 2	6		
Змістовий модуль 3.			
Тема 5. Визначення категорії "технологія навчання".	2		
Тема 6. Традиційні форми та методи навчання у вищій школі.	4		
Тема 7. Педагогічний контроль у вищих навчальних закладах	2	2	
Тема 8. Інноваційні технології та методи навчання	2		
Разом за змістовим модулем 3	10	2	
Підсумковий контроль	-	2	-
Усього	20	4	66

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ / ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна / індивідуальна робота виконується студентами в позааудиторний час і передбачає:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- опрацювання джерел рекомендованої літератури з дисципліни;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- написання рефератів.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Проблеми виховання студентської молоді.	8
2	Мета, зміст, психолого-педагогічні аспекти впливу на розвиток студентів (розвиток ціннісних орієнтацій, опосередкованість впливу, установки та поведінка студентів, взаємини студентів із викладачем, міжособистісні взаємини, "виховне" середовище).	8
3	Особливості виховання студентів у процесі навчання: методи переконання студентів у навчальний і поза навчальний час (роз'яснення, бесіда, диспут, діалог, різноманітні прийоми).	10
4	Особливості організації діяльності студентів як основного методу виховання студентів.	8
5	Формування студентської спільноти, шляхи розв'язання педагогічних конфліктів.	8
6	Особливості міжособистісних стосунків у студентській групі, моделі групи, розподіл ролей, умови формування студентської групи як команди.	8
7	Особливості, причини, види педагогічних конфліктів, аналіз конфлікту.	8
8	Шляхи, способи розв'язання конфлікту (стилі поведінки у конфлікті, переговори, медіація, арбітрація).	8
	Разом	66

Індивідуальні завдання студентів

1. Розвиток вищої школи: загальні тенденції. Вища школа розвинених зарубіжних країн і держав пострадянського простору (країна за вибором студентів).
2. ВНЗ України і Болонський процес, цілі, завдання, проблеми на шляху підвищення конкурентоспроможності європейської вищої освіти.
3. Місія університетської освіти. Світові та вітчизняні моделі університетської освіти.
4. Структура та особливості навчально-виховного процесу у провідних університетах України (за вибором студента).

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Домінуючою методою навчання при викладанні теоретичної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є лекції та практично-семінарські заняття.

Поточний контроль знань студентів – це оцінювання навчальних досягнень протягом навчального семестру усіх видів аудиторної роботи. Поточний контроль здійснюється переважно в аудиторний час і передбачає оцінку виконання тестових і практичних завдань, опитування з метою визначення рівня теоретичної підготовки до занять, оцінку реферату.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться після завершення усіх видів навчальної роботи з відповідних змістовних модулів. Також враховується оцінка за реферат.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання аудиторної роботи: повнота розкриття питань; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання літератури; вміння робити порівняння, висновки; вміння самостійно готувати матеріал; інше.

Критерії підсумкового оцінювання знань студента:

- 90-100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явами, які вивчаються, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 82-89 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 74-81 балів – за міцні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 64-73 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних відомостей під час виконання тестових завдань;
- 60-63 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, невміння застосовувати теоретичні відомості під час виконання тестових завдань;
- 00-59 балів – за незнання навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання; невміння орієнтуватися під час виконання тестових завдань; незнання основних фундаментальних положень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Європейська шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	
0 - 34	F	незадовільно з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА

1. Абашкіна І.В., Бережна Є.П., Дорошкевич В.О. Нові підходи до розробки сучасних педагогічних досліджень // Рідна школа - 1994. - №3-4
2. Ващенко Г. Виховання любові до Батьківщини // Життя і школа. 1991. - №5. - С. 13-15.
3. Ващенко Г. Виховний ідеал. - Полтава : "Полтавський вісник". 1994.
4. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. Видання перше. К.: Українська Видавнича Спілка. 1997.
5. Ващенко Г. Основи естетичного виховання. - Мюнхен: УТС А. Жуківського в Лондоні. 1957.
6. Ващенко Г. Твори. Том 4. Праці з педагогіки та психології. К.: "Школяр" "Фада" ЛІД. 2000,
7. Ващенко Г. Тіловиховання як засіб виховання волі і характеру / Упоряди. та авт. Передмови О. Вацеба. А. Окопний. - Львів: Українські технології. 2001.
8. Бугяйнева Г.М. Проблеми виховання молодого покоління у творчій спадщині Григорія Ващенка: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.
9. Вишневський О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій За ред. О. Вишневського. - Дрогобич; Відродження. 2001. — 268 с.
10. У сучасному суспільстві: Збірник наукових праць. - Луцьк, 1999. -- С, 70-73.
11. Вишневський О. Методи і чинники сучасного українського виховання. - Дрогобич: "Рідна школа"
12. Вишневський О. Сучасне українське виховання. Педагогічні нариси. - Львів: ЛОНМІО. Львівське обласне педагогічне товариство ім. Г. Ващенка. 1996.
13. Вишневський О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій / За ред. О. Вишневського. - Дрогобич: Відродження. 2001.
14. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібник. К.: Вища школа, 1995.
15. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні - К... 1995.
16. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь. 1997.
17. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методичні поради молодим науковцям. - К.
18. Євтух М.Б. Видатний український педагог і просвітител (195 років від дня народження О. Духновича) // Шлях освіти. - 1998. - №2.
19. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. Педагогічні концепції. - К.: Школяр, 1997.
20. Програма національно-громадянського виховання студентської молоді. Львів. 1999.
21. Русова С. Вибрані педагогічні твори. К.: Освіта.
22. Рудницька О.П., Болгарський А.Г., Свистельнікова Т.К). Основи педагогічних досліджень. - К: Експрес - об'ява. 1998. -14.3с.
23. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. - К.: 13МН, 1997.
24. Національна ідея в працях українських педагогів 20-30-х років ХХ ст. / Педагогіка і психологія. 1999/. - АУЗ.
25. Сучасна вища школа; психолого-педагогічний аспект: Монографія /За ред. Н.І. Ничкало. - К. 1999